
Key words: *adaptation, adaptation to educational activities, adaptation to a study group, biological adaptation, social adaptation, socio-psychological adaptation, psychological culture.*

Відомості про автора

Пухно Світлана Валеріївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Pukhno, Svetlana V., PhD of Psychological Sciences, associate professor of the Department of Psychology, Educational and Scientific Institute of Pedagogy and Psychology, A.S. Makarenko State Pedagogical University in Sumy, Ukraine

E-mail: svetlanapuhno@gmail.com

УДК 159.9:364.4-053.2-053.6

Раєвська Я.М.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРИ РОБОТІ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Раєвська Я.М. Особливості здійснення між професійної взаємодії при роботі з дітьми та молоддю. Основним суб'єктом соціальної роботи, її центральною дійовою особою є фахівець соціальної сфери. В умовах сьогодення сучасна молодь вимагає особливої соціальної підтримки та соціального захисту як така, що перебуває в стані формування і утвердження життєвих позицій, складає більше половини працездатного населення держави, має свої орієнтації, інтереси і потреби, болісно відчуває на собі тягар економічної кризи та недостатність державних асигнувань на соціальні потреби.

Питання міжпрофесійної взаємодії суб'єктів соціальної роботи визначається насамперед їх функціональними завданнями та технологічними позиціями. Доцільним є рівень розвитку партнерських відносин. Найвищий рівень характеризується взаємодією влади та неурядових організацій, за яким абсолютна частина соціальних послуг надається громадськими, благодійними організаціями. Форми міжпрофесійної взаємодії при роботі з дітьми та молоддю мають тенденцію до змін (до переходу до більш складної структури відносин).

Ключові слова: *молодь, соціальна політика, соціальна робота, фахівець соціальної сфери, міжпрофесійна взаємодія.*

Раевская Я.Н. Особенности осуществления межпрофессионального взаимодействия при работе с детьми и молодежью. Основным субъектом социальной работы, ее центральным действующим лицом является специалист социальной сферы. В сегодняшних условиях современная молодежь требует особой социальной поддержки и социальной защиты как находящаяся в состоянии формирования и утверждения жизненных позиций, составляет более половины трудоспособного населения государства, имеет свои ориентации, интересы и потребности, болезненно ощущает на себе бремя экономического кризиса и недостаточность государственных ассигнований на социальные нужды.

Вопрос межпрофессионального взаимодействия субъектов социальной работы определяется прежде всего их функциональными задачами и технологическими позициями. Целесообразным есть уровень развития партнерских отношений. Самый высокий уровень характеризуется взаимодействием власти и неправительственных организаций, по которым абсолютная часть социальных услуг предоставляется общественными, благотворительными организациями. Формы межпрофессионального взаимодействия при работе с детьми и молодежью имеют тенденцию к изменениям (переход к более сложной структуры отношений).

Ключевые слова: *молодежь, социальная политика, социальная работа, специалист социальной сферы, межпрофессиональное взаимодействие.*

Постановка проблеми. Центрами соціальних служб за останні роки накопичено чималий досвід, який потребує ґрунтовного вивчення та осмислення. Такий механізм накопичення наукових знань – від аналізу та узагальнення практики до теоретичних висновків та формування певних закономірностей є характерним для низки галузей, таких, наприклад, як практична психологія, соціальна психологія, конфліктологія, медицина тощо.

Соціальна робота – це своєрідна взаємодія об'єкта та суб'єкта (фахівця соціальної сфери, соціальної служби з клієнтами) результатом якої є допомога людям у розв'язанні їх складних життєвих ситуацій. Основним суб'єктом соціальної роботи, її центральною дійовою особою є фахівець соціальної сфери. Однак, найчастіше для ефективного вирішення проблем буває недостатньо діяльності одного фахівця соціальної сфери. Йдеться про необхідність розглядати суб'єктів соціальної роботи більш широко – не лише на особистісному рівні (фахівці соціальної сфери, волонтери тощо), але і на соціальному рівні - як організацію установ та закладів соціальної роботи, або, навіть, цілих соціальних інституцій. Керівну та координуючу роль в цьому відіграє держава, створюючи систему соціальних установ, організацій та інституцій соціальної роботи.

В умовах сьогодення сучасна молодь вимагає особливої соціальної підтримки та соціального захисту як така, що перебуває в стані формування і утвердження життєвих позицій, складає більше половини працездатного населення держави, має свої орієнтації, інтереси і потреби, болісно відчуває на собі тягар економічної кризи та недостатність державних асигнувань на соціальні потреби. Водночас молодь є майбутнє держави, а тому від забезпечення стартових умов її діяльності залежить подальший розвиток нинішнього суспільства, а також майбутніх поколінь.

Виклад основного матеріалу. Сучасні підходи до визначення поняття «соціальна робота» відбивають результати наукових пошуків дослідників різних галузей знань і свідчать про необхідність вдосконалення понятійно-категоріального апарату та концептуальних засад соціальної роботи як науки та навчальної дисципліни. Соціальна робота розглядається як: складне соціальне явище, феномен, за допомогою якого суспільство виконує функції

збереження та відтворення людини; як професійна діяльність, пов'язана із надання конкретних видів послуг і допомоги соціально вразливим групам населення; як соціально спрямована наука; як комплекс навчальних дисциплін, що складають основу професійної підготовки соціальних працівників. Основними проблемами у становленні теоретико-методологічних засад соціальної роботи на сучасному етапі є: визначення місця теорії соціальної роботи серед суспільних дисциплін і виокремлення її як окремої галузі знань; виокремлення власного специфічного об'єкта дослідження та теоретичної парадигми соціальної роботи; побудова структури взаємозв'язків соціальної роботи з методологією інших дисциплін. Особливого значення в аспекті соціальної роботи набуває поняття змін як чинника, що визначає дієвість даного виду професійної діяльності. Наявність чи відсутність змін є індикатором дієвості фахівців соціальної сфери і рівня наснаження та вмотивованості клієнтів, напрямок змін визначає зміст взаємодії фахівця соціальної сфери та клієнта і міжпрофесійної взаємодії між фахівцями соціальної сфери, що об'єктивується у відповідних видах послуг чи допомоги. Аналіз змін у соціальній роботі має стосуватися як конкретної особистості, так і малої чи великої групи. Фахівці соціальної сфери в процесі міжпрофесійної взаємодії характеризуються широкою різноманітністю. Їх особливості залежать від багатьох чинників: від конкретної професійної ситуації, від специфіки проблем особистості, від існуючої структури органів соціальної роботи в суспільстві, від обраної моделі професійної діяльності, від того, на якому рівні здійснюється соціальна робота тощо. Діяльність фахівця соціальної сфери при міжпрофесійній взаємодії представляє собою певну систему, яка має інтегровані міждисциплінарні теоретичні та праксеологічні корені.

Питання міжпрофесійної взаємодії суб'єктів соціальної роботи визначається насамперед їх функціональними завданнями та технологічними позиціями. Враховуючи відомчий характер організації діяльності соціальних служб доцільно розрізняти міжсекторальну та міжвідомчу взаємодію. Міжвідомча взаємодія носить більш формальний, регламентований характер, що визначає порядок взаємодії, зокрема [Копилова, 2011]:

– центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді й установ виконання покарань у проведенні соціальної роботи з неповнолітніми та молоддю, які відбувають покарання в цих установах і звільняються з них; кримінально-виконавчої інспекції і центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо забезпечення соціального супроводу і контролю за поведінкою дітей та молоді, які засуджені до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, звільнені від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково (форми: укладення договорів про співпрацю та погодження планів спільних дій; спільне визначення та погодження форм і методів соціальної роботи; ведення обліку клієнтів; здійснення сумісних заходів; обмін методичною літературою, аналітичними та інформаційно-довідковими матеріалами; організація та проведення науково-практичних конференцій, «круглих столів»; обмін сторін інформацією шляхом щоквартального інформування, відправлення повідомлень з інформаційними картами, відправлення інформаційних листів);

– центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із закладами охорони здоров'я щодо надання медичної допомоги та соціальних послуг дітям і молоді (форми: укладання договорів про співпрацю, затвердження спільних заходів, проведення навчальних семінарів, розробка методичних рекомендацій, розробка та розповсюдження інформаційних матеріалів);

– центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та управлінь (відділів) освіти щодо підготовки до самостійного життя дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з-поміж учнів старших та випускних класів інтернатних закладів і шкіл соціальної реабілітації (форми: надання інформації за запитом; проведення навчально-практичних семінарів, участь у розробці методичних рекомендацій та пропозицій; проведення «круглих столів» та робочих нарад, укладення договорів про співпрацю, визначення та погодження планів, форм та методів роботи, здійснення сумісних заходів;

– центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та органів праці та соціального захисту населення в наданні соціальних послуг сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах (форми: укладення договорів про співпрацю, проведення спільних нарад та узгодження планів спільних дій; обмін інформацією; спільне відвідування клієнта з метою соціального інспектування та обстеження соціально-побутових умов; підготовка спільних висновків; проведення спільних інформаційних заходів; організація та проведення навчально-практичних семінарів; обмін методичною літературою та інформаційно-довідковими матеріалами; розробка спільних заходів).

В умовах розвитку українського суспільства важливою є проблема становлення молодого покоління, формування якого відбувається в нових соціально-економічних та політичних умовах. Значною мірою успішність соціалізації молоді особи, а, отже і інтеграція її в соціумі, залежить від уміння вирішувати власні проблеми, можливостей адаптуватися до середовища, здатності до засвоєння соціального досвіду тощо. Саме на сприяння вирішення різноманітної проблематики молодих людей і спрямована молодіжна соціальна політика та соціально-педагогічна діяльність численних соціальних служб у державі. Варто відмітити, що визначення поняття «молодь»

не є однозначним в різних галузях знань. З точки зору соціології – молодь – суспільно-диференційована соціально-демографічна спільнота, якій притаманні специфічні фізіологічні, соціально-психологічні, теоретико-пізнавальні, культурно-освітні властивості, що характеризують її біосоціальне дозрівання як здійснення самовиразу її внутрішніх сил і соціальних якостей. Соціально-педагогічний підхід до тлумачення даного поняття визначає молодь як особливу соціально-демографічну групу, що переживає період становлення соціальної зрілості, стан якої визначений соціально-економічним становищем суспільства [Мастаєва, 2002, с. 249]. Згідно ст.1 Закону «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» з правової точки зору молодь, молоді громадяни це – громадяни України віком від 15 до 28 років (з 1999р. – від 14 до 28 років). Отже, молодь представляє собою окрему соціально-демографічну групу, яка вирізняється за сукупністю вікових характеристик, особливостей соціального становища та зумовлених тим і іншим соціально-психологічних якостей, що визначаються суспільним ладом, культурою, закономірностями соціалізації, вихованням в умовах певного суспільства [Перепелиця, 2001, с. 12]. Особливості молоді як соціальної групи визначаються специфічною позицією, котру вона займає в процесі відтворення соціальної структури. Йдеться про те, що молода людина не лише засвоює існуючий суспільний досвід, але і привносить дещо своє у розвиток соціуму. Протириччя, що виникають у середині даного процесу, лежать в основі цілої низки специфічних молодіжних проблем. Під молодіжними проблемами розуміють такі суперечності в життєдіяльності молодої людини, які поглиблюються і свідчать про недостатність існуючих способів їх вирішення, а отже, призводять до появи дезорганізуючих процесів в системі

«суспільство-молодь» [5]. Молодіжні проблеми можуть бути поділені на дві великі групи:

- 1) проблеми, пов'язані із вимогами суспільства до молодих людей;
- 2) труднощі особистісного характеру, що пов'язані із самореалізацією особистості.

Серед найбільш поширених проблем молоді називають: економічна (матеріальна) залежність та незабезпеченість (бідність); погіршення стану здоров'я молодих, недоступність належного рівня лікування та реабілітації; проблеми доступності отримання якісної освіти; житлові проблеми (відсутність власного помешкання); проблеми зайнятості та працевлаштування; розвиток асоціальних форм поведінки; проблеми виховання молоді, зокрема сімейного, патріотичного тощо. Окреслені соціальні проблеми молоді мають стати підґрунтям при визначенні напрямків молодіжної державної політики системної діяльності держави щодо конкретної особистості, молоді, молодіжного руху, що здійснюється в законодавчій, виконавчій, судовій сферах. Згідно нормативних документів, представлених на офіційному веб-сайті Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, основними напрямками державної молодіжної політики в Україні є: розвиток і захист інтелектуального потенціалу молоді, поліпшення умов і створення гарантій для отримання молоддю освіти, спеціальної професійної підготовки та перепідготовки; забезпечення зайнятості молоді, її правового захисту з урахуванням економічних інтересів, професійних і соціальних можливостей суспільства; створення умов для оволодіння та безпосередньої участі молодих людей у відродженні та розвитку духовних та культурних цінностей українського народу, охороні та відтворенні навколишнього природного середовища; формування у молоді почуття національної гордості, патріотизму, готовності

захищати суверенітет України; охорона здоров'я молоді, формування у неї глибокої потреби в духовному і фізичному розвитку. Визначені напрямки соціальної молодіжної політики реалізують працівники системи соціальних служб для молоді, а також інших соціально спрямованих установ і закладів. Організаційні і правові засади соціальної роботи з молоддю регламентуються Законом України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю». Отже, соціально-психологічна та педагогічна робота з молоддю в Україні є важливим напрямком соціальної роботи та соціальної політики держави, що має забезпечити правові та економічні гарантії, дотримання найважливіших соціальних прав кожної молодої людини, а також створити сприятливі умови для формування у молодих почуття власної гідності, віри у свої сили та можливості самовизначитись та самоствердитись.

Міжпрофесійна взаємодія при роботі з дітьми та молоддю подано на рис. 1.

Досить поширеною практикою у розв'язанні проблеми є створення *Координаційних рад* (КР), що сприяють оптимізації використання ресурсів, узгодженню діяльності різних міністерств та відомств. Основними завданнями КР є підготовка пропозицій щодо формування і реалізації державної політики, удосконалення нормативно-правової бази, розв'язання проблемних питань, що виникають у роботі з клієнтами; сприяння розвитку мережі соціальних закладів та удосконаленню їх діяльності; проведення моніторингу стану виконання заходів соціального захисту; здійснення заходів щодо розвитку міжнародного співробітництва, вивчення і поширення досвіду зарубіжних країн з надання соціальних послуг; підтримання ініціатив і пропозицій громадських організацій щодо удосконалення роботи.

Не новою формою здійснення співпраці є робота міждисциплінарних команд.

Основні засади

сприяння особам, що перебувають у складних життєвих обставинах, які вони не в змозі подолати за допомогою наявних засобів і можливостей; запобігання виникнення складних життєвих обставин; створення умов для самостійного пов'язання життєвих проблем, що виникають

Основні принципи

додержання і захист прав людини; адресність та індивідуальний підхід; доступність та відкритість; добровільність вибору в отриманні чи відмові від отримання соціальних послуг; гуманність; комплексність; максимальна ефективність використання бюджетних та позабюджетних коштів суб'єктами соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю; законність; соціальна справедливість; забезпечення конфіденційності суб'єктами соціальної роботи з дітьми та молоддю, дотримання ними стандартів якості, відповідальності за дотримання етичних і правових норм

Види соціальних послуг

соціальні	забезпечення продуктами харчування, м'яким та твердим інвентарем, гарячим харчуванням, транспортними послугами, засобами малої механізації, здійснення соціально-побутового патронажу, соціально-побутової адаптації, виклик лікаря, придбання та доставка медикаментів тощо
психологічні	надання консультацій з питань психічного здоров'я та поліпшення взаємин з оточуючим соціальним середовищем, застосування психодіагностики, спрямованої на вивчення соціально-психологічних характеристик особистості, з метою її психологічної корекції або психологічної реабілітації, надання методичних порад тощо
соціальні педагогічні	виявлення та сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, організація індивідуального навчального, виховного та колекційного процесів, дозвілля, спортивно-оздоровчої, технічної та художньої діяльності тощо, а також залучення до роботи різноманітних закладів, громадських організацій, зацікавлених осіб тощо
соціальні	консультації щодо запобігання виникненню та розвитку можливих органічних розладів особи, збереження, підтримка та охорона її здоров'я, здійснення профілактичних, лікувально-оздоровчих заходів, праце терапія тощо
соціально-економічні	задоволення матеріальних інтересів і потреб осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, що реалізуються у формі надання натуральної чи грошової допомоги, а також допомоги у вигляді одноразових компенсацій тощо
юридичні	надання консультацій з питань чинного законодавства, здійснення захисту прав та інтересів осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, сприяння застосуванню державного примусу і реалізації юридичної відповідальності осіб, що вдаються до протиправних дій щодо цієї особи (оформлення правових документів, захист прав та інтересів особи, інша правова допомога тощо)
щодо працевлаштування	пошук підходящої роботи, сприяння у працевлаштуванні та соціальне супроводження працевлаштованої особи
інформаційні	надання інформації, необхідної для розв'язання складної життєвої ситуації (довідкові послуги)
інші	поширення об'єктивної інформації про споживчі властивості та види соціальних послуг, формування певних уявлень і ставлення суспільства до соціальних проблем (рекламно-пропагандистські послуги); розповсюдження просвітницьких та культурно-освітніх знань (просвітницькі послуги) тощо

Прикладом такої діяльності є міждисциплінарна команда із забезпечення медико-соціальної допомоги ВІЛ-інфікованим дітям і молоді, їх сім'ям. Вона створюється наказом головного лікаря закладу охорони здоров'я або спільним наказом закладів, співробітники яких входять до її складу, у закладах охорони здоров'я педіатричного профілю, Центрах профілактики та боротьби з СНІД, будинках дитини, школах-інтернатах, у яких мешкає більше ніж 5 ВІЛ-інфікованих дітей, які отримують антиретровірусну терапію.

Ще однією традиційною формою міжпрофесійної співпраці є *комісії у справах неповнолітніх*, яка є координуючим органом.

До складу міждисциплінарної команди входять: лікар-педіатр, медична сестра та соціальних працівник. До роботи можуть залучатися сімейний лікар, психолог, невролог, психіатр, юрист, педагог, вихователь установи державної кримінально-виконавчої служби України, представники недержавних організацій. Збори міждисциплінарної команди проводяться 2-4 рази на місяць. Команда має право давати рекомендації сім'ям, адміністрації закладів, де утримуються ВІЛ-інфіковані діти, фахівцям та співробітникам.

Практикуються виїзні засідання у школи, опорні пункти. Предметом розгляду є конкретні справи неповнолітніх, які здійснили правопорушення, адміністративні порушення або суспільно небезпечні діяння, які ухиляються від навчання.

Рис. 1. Міжпрофесійна взаємодія при роботі з дітьми та молоддю

Розгляд справ проходить за наданням освітнім закладом або підрозділом у справах неповнолітніх, органів внутрішніх справ. В основі рішень, що виносяться комісією, лежить застосування адміністративних санкцій: винесення запобігання, оголошення догани, накладання стягнень, направлення дитини у спеціальний навчальний заклад, призначення покарання батька або дитині, призначення часу

реабілітації, направлення в різні центри для консультації, призначення відшкодувати матеріальні різні центри для консультації, призначення відшкодувати матеріальні збитки.

Міжсекторальна взаємодія пов'язана з узгодженням діяльності державних, недержавних та бізнес-структур у досягненні спільних цілей. При оцінці форм взаємодії державного та недержавного сектору важливо враховувати специфіку останнього. Так громадські та благодійні організації характеризуються: здатністю гнучко змінювати зміст, форми та методи діяльності, інноваційними підходами до розв'язання проблем, готовністю експериментувати, досліджувати, впроваджувати нові технології, вивчати новий досвіду (у тому числі й міжнародний), адаптувати його та впроваджувати нові методики, здатністю більш об'єктивно оцінювати потреби населення у соціальних послугах, швидко реагувати на соціальні проблеми та зміну потреб членів громади.

Перспективним механізмом співпраці державного та недержавного секторів є *соціальний контракт*, під яким розуміють делегування державою прав і обов'язків щодо реалізації певних видів діяльності в соціальній сфері (які є функцією держави). К.С. Шендеровський, переконуючи у необхідності співпраці центрів соціальних служб сім'ї, дітей та молоді й недержавних організацій виділяє такі форми: сумісна реалізація епізодичних заходів, спільне формування інформаційного простору, впровадження нових технологій, методів соціальної роботи, організація нових спеціалізованих соціальних служб. Співпраця реалізується за напрямками: лекційно-профілактична робота; соціальний супровід; гурткова та культурно-масова робота; гуманітарна допомога; інформаційна допомога/

Тому, на нашу думку, доцільним є *рівень розвитку партнерських відносин*. За цією ознакою можна виділити такі форми реалізації

міжпрофесійної взаємодії: проведення епізодичних заходів, реалізація соціальних програм, створення партнерських спеціалізованих соціальних служб, укладання соціального контракту тощо. Найвищий рівень характеризується взаємодією влади та неурядових організацій, за яким абсолютна частина соціальних послуг надається громадськими, благодійними організаціями. *За характером співучасті* взаємодія може відбуватися шляхом: розподілу завдань та забезпечення взаємної доповнюваності дій (спільні наради, соціальні програми, спільні спеціалізовані служби, створення дорадчих органів); об'єднання ресурсів (соціальне замовлення, шефська допомога); обміну досвідом (семінари, круглі столи, розробка методичних та інформаційних матеріалів, створення та впровадження нових технологій); оцінки та моніторингу діяльності (експертні опитування).

Висновок. Діапазон сучасних можливостей та ризиків і є найважливішою характеристикою життя молодих людей, що в остаточному підсумку призводить до прискорення темпів нарощування кількісних параметрів потенціалу в одних випадках, або ж до процесів їх сповільнення – в інших. З однієї сторони молодь стає сильнішою пристосовуючись до постійних змін, а в іншому, якщо адаптаційні можливості молоді не на високому рівні, це може призвести до того, що молодь стає однією з категорій, що потребує сторонньої допомоги та підтримки. Отже, набуває значення діяльність різноманітних служб та установ з організації універсальних соціальних послуг дітям і молоді, які опинилися у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої підтримки.

Таким чином, форми міжпрофесійної взаємодії при роботі з дітьми та молоддю мають тенденцію до змін (до переходу до більш складної структури відносин).

Список використаних джерел:

1. Копилова С.В. (2011) Міжвідомча і міжсекторальна співпраця у розв'язанні проблем соціально дезадаптованих категорій населення. Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка. № 16 (65). С. 457-465.
2. Мустаева Ф. А. (2002) Основы социальной педагогики: учебник для студентов высших педагогических учебных заведений. М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга. 416 с.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/>
4. Перепелиця М. П.(2001) Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). К: Український інститут соціальних досліджень, Український центр політичного менеджменту. 242с.
5. Піча В.М. (2002) Соціологія: терміни, поняття, персоналії: навчальний словник-довідник. К.: Каравела, Львів: Новий світ-2000. 480с.
6. Якуба Л.А. (2014) Організація надання соціально-педагогічних послуг працівниками Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Педагогічні науки. № 2(71). С. 211-223.

Spysok vykorystanykh dzherel:

1. Kopylova S.V. (2011) Mizhvidomcha i mizhsektoralna spivpratsia u rozv'iazanni problem sotsialno dezadaptovanykh katehorii naselennia. Zbirnyk naukovykh prats K-PNU imeni Ivana Ohienka. № 16 (65). S. 457-465.
2. Mustaeva F. A. (2002) Osnovy sotsyalnoi pedahohyky: uchebnyk dlia studentov vysshykh pedahohycheskykh uchebnykh zavedenyi. M.: Akademicheskyyi proekt; Ekaterynburh: Delovaia knyha. 416 s.
3. Ofitsiinyi veb-sait Ministerstva Ukrainy u spravakh simi, molodi ta sportu. – Rezhym dostupu: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/>
4. Perepelytsia M. P.(2001) Derzhavna molodizhna polityka v Ukraini (rehionalnyi aspekt). K: Ukrainskyi instytut sotsialnykh doslidzhen, Ukrainskyi tsentr politychnoho menedzhmentu. 242s.
5. Picha V.M. (2002) Sotsiolohiia: terminy, poniattia, personalii: navchalnyi slovnyk-dovidnyk. K.: Karavela, Lviv: Novyi svit-2000. 480s.
6. Iakuba L.A. (2014) Orhanizatsiia nadannia sotsialno-pedahohichnykh posluh pratsivnykamy Tsentriv sotsialnykh sluzhb dlia simi, ditei ta molodi. Pedahohichni nauky. № 2(71). S. 211-223.

Raievska, Ya.M. Peculiarities of inter-professional interactions during work with children and youth. *The main agent of social work, its central actor is a specialist in the social sphere. In today's conditions, modern youth require special social support and social protection because young people, who are at the state of formation and consolidation of their life positions, create more than half of the country working population, have own orientations, interests and needs, and feels especially painfully the burden of economic crisis and lack of state allocations for social needs.*

The issue of inter-professional interactions between social work agents is determined primarily by their functional tasks and technological positions. The level of partnership development is appropriate at all levels. The highest level is characterized by the interaction of governmental and non-governmental organizations, when the major part of social services is provided by public, charitable organizations. The forms of inter-professional interaction at work with children and young people have the tendency to changes (the more complex structure of relations is being developed).

Key words: *youth, social policy, social work, specialists in the social sphere, inter-professional interaction.*

Відомості про автора

Раєвська Яна Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Raievska, Yana Mykolaivna, PhD in Psychology, docent of the Department of Social Pedagogy and Social Work, Faculty of Correctional and Social Pedagogy and Psychology, Ivan Ohienko State University in Kamianets-Podilskiyi, Ukraine

E-mail: raewskaya@ukr.net

УДК 159.9(7)23

Рябовол Т.А.

ДЕТЕРМІНАНТИ НЕДОРОЗВИТКУ ФУНКЦІЇ ПРОГНОЗУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Рябовол Т.А. Детермінанти недорозвитку функції прогнозу сучасної молоді. *У статті викладено результати теоретичного*